

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра права та публічного управління

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО

“30” 08 2024 р.

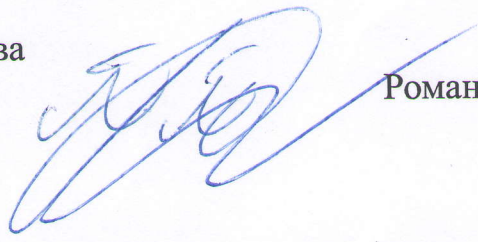
**ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНИ
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Галузь знань:	08 Право
Спеціальність:	081 Право
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	“Право”
Освітній рівень:	(перший) бакалаврський
Статус дисципліни:	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

**Івано-Франківськ
2024**

РОЗРОБНИК:

д.ю.н., професор кафедри права
та публічного управління

Роман ЛУЦЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри права,
та публічного управління
протокол 1 № від 30 серпня 2024 р.

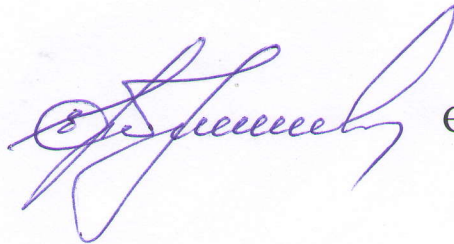
В.о завідувача кафедри

Олександра ПТАШНИК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП

Євген ПИСЬМЕНСЬКИЙ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 30.08 2024 р.

e-mail	roman.lutskyi@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	ауд. 201
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua/person/oleksandr-zahurskyy-k
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/course/view.php?id=4195

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Право соціального забезпечення України є однією з дисциплін, яка вивчається студентами за спеціальністю 081 – «Право». Вивчення цієї дисципліни передбачає, крім лекцій, проведення практичних занять, а також складання підсумкового контролю у вигляді заліку.

Право соціального забезпечення є однією з найбільш важливих і складних галузей права, яка охоплює значну кількість правових норм, спрямованих на реалізацію конституційного права громадян на соціальне забезпечення. Ця галузь має важливе значення для держави і суспільства й інтенсивно розвивається. Відбуваються суттєві зміни у законодавстві, а тому засвоєння студентами основних положень цієї навчальної дисципліни пов'язане із значними труднощами. Нормативно-правові акти, які передбачають конкретні соціальні виплати і допомоги, мають, як правило, великий обсяг.

Місце дисципліни в освітній програмі. Право соціального забезпечення завершує цикл обов'язкових дисциплін, які є основою професійних навичок фахівців з спеціальності 081 – «Право». Вивчення навчальної дисципліни покликано ознайомити студента із його соціальним статусом, визначити законодавчі гарантії в сфері соціального права.

Цілі навчальної дисципліни. Ціль навчальної дисципліни спрямована на сприяння засвоєнню фундаментальних знань наукової методології та з'ясування широкої, внутрішньо узгодженої, хоча і не кодифікованої, сукупності правових норм, що характеризує право соціального забезпечення як самостійну галузь.

Результати навчання. Згідно з вимогами освітньо-професійних та освітньо-кваліфікаційних програм студент повинні:

- **знати:** основні положення соціально забезпечувального законодавства щодо всіх категорії осіб, які репрезентовані в українському соціумі;
- **вміти:** використовувати дані науки права соціального забезпечення при тлумаченні та застосуванні норм соціального захисту, орієнтуватися в системі

соціально-забезпечувального права та в юридичній практиці з даної проблематики, збирати практичні дані, аналізувати і оцінювати їх достатність для прийняття правомірних процесуальних рішень, всебічно, повно, об'єктивно встановлювати всі необхідні обставини справи відповідно до соціально-забезпечувального законодавства, здійснювати функцію представництва, приймати обґрунтовані рішення в конкретній справі, розв'язувати практичні завдання, правильно оформляти та складати необхідні процесуальні документи і виконувати будь-яку роботу, пов'язану з розглядом і вирішенням справ на підставі застосування норм права соціального забезпечення, цивільного, сімейного, трудового, житлового, земельного та інших галузей законодавства.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів належних знань про правові засади соціального забезпечення в Україні та світі і роль соціальної політики як фактора суспільного розвитку та державотворення. А також підготовка студентів до практичного застосування норм законодавства у сфері соціального забезпечення для надання правової допомоги громадянам при реалізації їх конституційних прав, а також для профілактики чи усунення порушень охоронюваних законом інтересів суб'єктів соціального забезпечення.

Професійні компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни

«Право соціального забезпечення України» (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП «Право» (2024/2025)).

Код компетентності	Назва компетентності	Результати навчання
ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПРН 13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.
ЗК2	Здатність застосовувати знання в професійній діяльності у стандартних та окремих нестандартних ситуаціях	ПРН 14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ПРН 17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
СК 3	Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.	ПРН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права
СК 4	Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.	

СК10	Знання і розуміння соціальної природи трудових відносин та їх правового регулювання.	Знання Конвенції з захисту прав людини та основоположних свобод дає можливість ознайомитися із регіональними стандартами в сфері прав людини, а прецедентна практики Європейського суду з прав людини визначає тенденції руху цього інституту в сучасних реаліях
------	--	--

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	4
Семестр	7
Кількість кредитів ЄКТС	3

Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	14 (в годинах)	4 (в годинах)
семінари, практичні	16 (в годинах)	4 (в годинах)	
Самостійна робота		60 (в годинах)	82 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	залік		

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Тема 1. Поняття, предмет, метод і принципи права соціального забезпечення (1 год.)

Поняття права соціального забезпечення як галузі права. Предмет права соціального забезпечення: матеріальні, процедурні, процесуальні відносини. Матеріальні відносини з приводу: призначення та виплати пенсій; призначення та виплати допомоги; надання натуральних видів утримання та різних соціальних послуг.

Процедурні відносини з приводу: встановлення юридичних фактів; порядку призначення різних видів соціального забезпечення; прийняття рішень щодо надання різних видів соціального забезпечення.

Питання для самостійного вивчення: Процесуальні відносини з розгляду скарг на рішення МСЕК, страхових фондів, органів соціального захисту та інших суб'єктів у порядку підлеглих. Особливості методу права соціального забезпечення. Система права соціального забезпечення. Відмінність права соціального забезпечення від інших галузей права та взаємодія з ними. Співвідношення системи галузі із системою законодавства про соціальне забезпечення. Право соціального забезпечення як самостійна наукова дисципліна: її предмет, метод, система (1-15).

Тема 2. Джерела права соціального забезпечення. Правовідносини у соціальному забезпеченні (1 год.)

Поняття, система та значення основних принципів права соціального забезпечення України. Співвідношення галузевих принципів права соціального забезпечення із загальноправовими та міжгалузевими принципами. Зміст принципів права соціального забезпечення України: 1) загальність соціального забезпечення; 2) надання соціального забезпечення як працівникові, колишньому працівникові, їхнім сім'ям і кожному як члену суспільства без будь-якого зв'язку з трудовою діяльністю; 3) встановлення рівня соціального забезпечення, що гарантує гідне життя людині; 4) різноманіття підстав і видів соціального забезпечення; 5) диференціація умов і норм забезпечення; 6) участь громадських об'єднань, що представляють інтереси громадян, у розробці, прийнятті та здійсненні рішень із питань соціального забезпечення та захисту їхніх прав.

Питання для самостійного вивчення: Поняття, особливості джерел права соціального забезпечення, форми їх вираження та класифікація. Загальна характеристика основних джерел права соціального забезпечення. Конституція України – основа розвитку права соціального забезпечення (1-15).

Тема 3. Пенсійне забезпечення в Україні (1 год.)

Загальне поняття пенсій та їх види. Поняття пенсій за віком. Особливості пільгового пенсійного забезпечення за віком. Поняття пенсії по інвалідності. Особливості призначення пенсій по інвалідності внаслідок трудового каліцтва чи професійного захворювання.

Питання для самостійного вивчення: Поняття пенсії у зв'язку з втратою годувальника. Особливості пенсійного забезпечення осіб, які мають особливі заслуги перед Україною(1-15).

Тема 4. Пенсійне забезпечення у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування (1 год)

Поняття та принципи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Суб'єкти системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Персоніфікований облік у 14 системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Пенсії за віком у солідарній системі. Порядок обчислення пенсії. Особливості призначення пенсії по інвалідності в солідарній системі. Умови призначення та розміри пенсій у зв'язку з втратою годувальника у солідарній системі.

Питання для самостійного вивчення: Призначення, перерахунок та виплата пенсій у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Управління солідарною системою загальнообов'язкового пенсійного страхування. Пенсійні виплати за рахунок коштів Накопичувального фонду (1-15).

Тема 5. Недержавне пенсійне забезпечення. Система, принципи та суб'єкти недержавного пенсійного забезпечення (2 год).

Недержавні пенсійні фонди, їх види та органи управління. Пенсійний контракт та пенсійна схема. Види пенсійних виплат, умови та порядок їх виплати. Державний нагляд та контроль у сфері недержавного пенсійного забезпечення. Державні соціальні допомоги. Поняття, види та загальна характеристика допомоги із соціального забезпечення. Умови та порядок призначення окремих видів соціальної допомоги сім'ям із дітьми.

Питання для самостійного вивчення: Забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Допомога по безробіттю в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування. Допомога на поховання. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям. Державні соціальні допомоги особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам (1-15).

Тема 6. Призначення, нарахування та виплата трудових пенсій. Порядок обчислення пенсій (2 год.)

Документи, необхідні для обчислення пенсій. Специфіка обчислення пенсій для окремих категорій громадян (при неповному трудовому стажі, для сезонних працівників, тощо). Перерахунок пенсії. Надбавки до пенсії.

Питання для самостійного вивчення: Органи, які розглядають звернення громадян про призначення пенсії. Строки призначення і перерахунку пенсій. Порядок виплати пенсій. Виплата пенсій особам, що проживають в пансіонатах. Відрахування пенсій (1-15).

Тема 7. Соціальні пенсії та допомоги (2 год.)

Категорії осіб, що мають право на соціальну пенсію. Особливості пенсійного забезпечення пільг та компенсацій окремих категорій працівників. Особливості пенсійного забезпечення пільг та компенсацій наукових та науково-педагогічних працівників. Особливості пенсійного забезпечення пільг та компенсацій держслужбовців.

Питання для самостійного вивчення: Особливості пенсійного забезпечення пільг та компенсацій працівників прокуратури. Особливості пенсійного забезпечення пільг та компенсацій військовослужбовців та інших військових формувань (1-15).

Тема 8. Правовий статус громадян у сфері соціального захисту (2 год.)

Пільги громадянам, які постраждали від Чорнобильської катастрофи. Пільги ліквідаторам та особам, що працюють у зоні відчуження. Законодавчі акти про соціальний захист материнства і дитинства. Пільги для сімей з дітьми.

Питання для самостійного вивчення: Пільги зі сплати держмита. Податкова соціальна пільга. Пільги власникам транспортних засобів. Державна соціальна допомога особам, які не мають права на пенсію. Грошова компенсація вартості санаторно-курортного лікування (1-15).

Тема 9. Пенсійна реформа в Україні (2 год.)

Структура пенсійної системи в Україні. Україною обрано шлях поступового запровадження трирівневої пенсійної системи:

- Рівень 1 - солідарна система;
- Рівень 2 - загальнообов'язкова накопичувальна система;
- Рівень 3 - добровільна недержавна система пенсійних заощаджень.

Питання для самостійного вивчення: Солідарна система. Загальнообов'язкова накопичувальна система. Недержавне пенсійне забезпечення. Проблеми та перспективи пенсійної реформи. Очікувані результати пенсійного реформування. (1-15).

Зміст практичних занять.

Тема 1. Поняття, предмет, метод і принципи права соціального забезпечення (2 год.)

Поняття права соціального забезпечення як галузі права. Предмет права соціального забезпечення: матеріальні, процедурні, процесуальні відносини. Матеріальні відносини з приводу: призначення та виплати пенсій; призначення та виплати допомоги; надання натуральних видів утримання та різних соціальних послуг.

Процедурні відносини з приводу: встановлення юридичних фактів; порядку призначення різних видів соціального забезпечення; прийняття рішень щодо надання різних видів соціального забезпечення.

Питання для самостійного вивчення: Процесуальні відносини з розгляду скарг на рішення МСЕК, страхових фондів, органів соціального захисту та інших суб'єктів у порядку підлеглих. Особливості методу права соціального забезпечення. Система права соціального забезпечення. Відмінність права соціального забезпечення від інших галузей права та взаємодія з ними. Співвідношення системи галузі із системою законодавства про соціальне забезпечення. Право соціального забезпечення як самостійна наукова дисципліна: її предмет, метод, система (1-15).

Тема 2. Джерела права соціального забезпечення. Правовідносини у соціальному забезпеченні (2 год.)

Поняття, система та значення основних принципів права соціального забезпечення України. Співвідношення галузевих принципів права соціального забезпечення із загальноправовими та міжгалузевими принципами. Зміст принципів права соціального забезпечення України: 1) загальність соціального забезпечення; 2) надання соціального забезпечення як працівникові, колишньому працівникові, їхнім сім'ям і кожному як члену суспільства без будь-якого зв'язку з трудовою діяльністю; 3) встановлення рівня соціального забезпечення, що гарантує гідне життя людині; 4) різноманіття підстав і видів соціального забезпечення; 5) диференціація умов і норм забезпечення; 6) участь громадських об'єднань, що представляють інтереси громадян, у розробці, прийнятті та здійсненні рішень із питань соціального забезпечення та захисту їхніх прав.

Питання для самостійного вивчення: Поняття, особливості джерел права соціального забезпечення, форми їх вираження та класифікація. Загальна характеристика основних джерел права соціального забезпечення. Конституція України – основа розвитку права соціального забезпечення (1-15).

Тема 3. Пенсійне забезпечення в Україні (2 год.)

Загальне поняття пенсій та їх види. Поняття пенсій за віком. Особливості пільгового пенсійного забезпечення за віком. Поняття пенсії по інвалідності. Особливості призначення пенсій по інвалідності внаслідок трудового каліцтва чи професійного захворювання.

Питання для самостійного вивчення: Поняття пенсії у зв'язку з втратою годувальника. Особливості пенсійного забезпечення осіб, які мають особливі заслуги перед Україною(1-15).

Тема 4. Пенсійне забезпечення у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування (2 год)

Поняття та принципи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Суб'єкти системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Персоніфікований облік у 14 системі загальнообов'язкового державного пенсійного

страхування. Пенсії за віком у солідарній системі. Порядок обчислення пенсії. Особливості призначення пенсії по інвалідності в солідарній системі. Умови призначення та розміри пенсій у зв'язку з втратою годувальника у солідарній системі.

Питання для самостійного вивчення: Призначення, перерахунок та виплата пенсій у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Управління солідарною системою загальнообов'язкового пенсійного страхування. Пенсійні виплати за рахунок коштів Накопичувального фонду (1-15).

Тема 5. Недержавне пенсійне забезпечення. Система, принципи та суб'єкти недержавного пенсійного забезпечення (2 год).

Недержавні пенсійні фонди, їх види та органи управління. Пенсійний контракт та пенсійна схема. Види пенсійних виплат, умови та порядок їх виплати. Державний нагляд та контроль у сфері недержавного пенсійного забезпечення. Державні соціальні допомоги. Поняття, види та загальна характеристика допомоги із соціального забезпечення. Умови та порядок призначення окремих видів соціальної допомоги сім'ям із дітьми.

Питання для самостійного вивчення: Забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Допомога по безробіттю в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування. Допомога на поховання. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям. Державні соціальні допомоги особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам (1-15).

Тема 6. Призначення, нарахування та виплата трудових пенсій. Порядок обчислення пенсій (2 год.)

Документи, необхідні для обчислення пенсій. Специфіка обчислення пенсій для окремих категорій громадян (при неповному трудовому стажі, для сезонних працівників, тощо). Перерахунок пенсії. Надбавки до пенсії.

Питання для самостійного вивчення: Органи, які розглядають звернення громадян про призначення пенсії. Строки призначення і перерахунку пенсій. Порядок виплати пенсій. Виплата пенсій особам, що проживають в пансіонатах. Відрахування пенсій (1-15).

Тема 7. Соціальні пенсії та допомоги (2 год.)

Категорії осіб, що мають право на соціальну пенсію. Особливості пенсійного забезпечення пільг та компенсацій окремих категорій працівників. Особливості пенсійного забезпечення пільг та компенсацій наукових та науково-педагогічних працівників. Особливості пенсійного забезпечення пільг та компенсацій держслужбовців.

Питання для самостійного вивчення: Особливості пенсійного забезпечення пільг та компенсацій працівників прокуратури. Особливості пенсійного забезпечення пільг та компенсацій військовослужбовців та інших військових формувань (1-15).

Тема 8. Правовий статус громадян у сфері соціального захисту (1 год.)

Пільги громадянам, які постраждали від Чорнобильської катастрофи. Пільги ліквідаторам та особам, що працюють у зоні відчуження. Законодавчі акти про соціальний захист материнства і дитинства. Пільги для сімей з дітьми.

Питання для самостійного вивчення: Пільги зі сплати держмита. Податкова соціальна пільга. Пільги власникам транспортних засобів. Державна соціальна допомога

особам, які не мають права на пенсію. Грошова компенсація вартості санаторно-курортного лікування (1-15).

Тема 9. Пенсійна реформа в Україні (1 год.)

Структура пенсійної системи в Україні. Україною обрано шлях поступового запровадження трирівневої пенсійної системи:

- Рівень 1 - солідарна система;
- Рівень 2 - загальнообов'язкова накопичувальна система;
- Рівень 3 - добровільна недержавна система пенсійних заощаджень.

Питання для самостійного вивчення: Солідарна система. Загальнообов'язкова накопичувальна система. Недержавне пенсійне забезпечення. Проблеми та перспективи пенсійної реформи. Очікувані результати пенсійного реформування. (1-15).

Зміст самостійної роботи здобувачів
Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	60	82
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	8	16
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	8	8
Підготовка звітів з практичних робіт	-	-
Підготовка до поточного контролю	6	8
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	38	50

ПОЛІТИКА КУРСУ

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

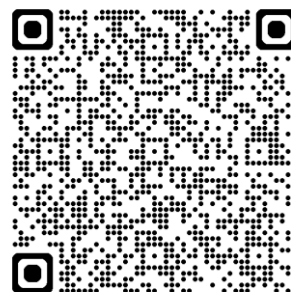
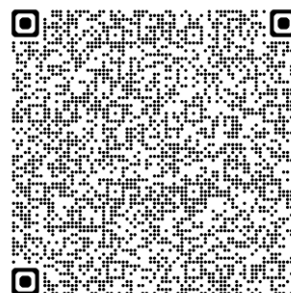
Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [посиланням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [посиланням](#).¹ “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [посиланням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [посиланням](#).²

Під час вивчення навчальної дисципліни “Етика в публічній службі” студентам надається можливість перезарахування неформальної освіти. До прикладу, із запропонованого переліку можна пройти сертифіковані (безкоштовні) курси на освітніх платформах, відтак сертифікат, який отримали під час навчання, – є підтвердженням засвоєння студентом окремих тем, що включені у зміст дисципліни.

¹ визначається політика використання ШІ в навчальній дисципліні - дозволене/заборонене, правила використання

² визначається перелік електронних та інших ресурсів та умови перезарахування

№ п/п	Перелік сертифікованих (безкоштовних) онлайн-курсів	Перелік тем, які можуть бути перезараховані (за умови наявності сертифіката на ім'я та прізвище студента/студентки)
1.	<p>Онлайн-курс на тему: «Соціальна економіка та соціальний захист»</p> <p>https://prometheus.org.ua/course/course-v1:IRF+SOC101+2015_T1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • «Пенсійне забезпечення у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування» • «Призначення, нарахування та виплата трудових пенсій. Порядок обчислення пенсій» • «Соціальні пенсії та допомоги»
2.	<p>Онлайн-курс на тему: «Забезпечувальні правовідносини»:</p> <p>https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+CTFT102+2023_T12</p>	<ul style="list-style-type: none"> • «Призначення, нарахування та виплата трудових пенсій. Порядок обчислення пенсій» • «Правовий статус громадян у сфері соціального захисту»

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання ³	<u>Метод навчання</u>	<u>Метод оцінювання</u>
<p>ПРН 13. Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.</p>	<p>бесіда бесіда-діалог творчий</p>	<p>усний контроль програмований контроль</p>
<p>ПРН 14. Належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності</p>	<p>бесіда бесіда-діалог творчий</p>	<p>усний контроль програмований контроль</p>

³ для вибіркових навчальних дисциплін вказується результат навчання

ПРН 17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.	бесіда бесіда-діалог творчий	усний контроль програмований контроль
ПРН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права	бесіда бесіда-діалог творчий	усний контроль програмований контроль

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	залік	40	24	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали – “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання:

«незадовільно»	володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями; володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність висловити думку на елементарному рівні; володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;
«задовільно»	володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні; володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину; може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки;
«добре»	здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень: вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, та вміє застосовувати його на практиці; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;
«відмінно»	виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем; вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».⁴

⁴ можна вказати теми чи завдання, які є обов'язковими до виконання, а також особисті підходи до оцінювання рівня знань здобувачів під час аудиторної роботи

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Басова І. С. Внутрішньопереміщена особа як суб'єкт права соціального захисту : монографія. Київ : Ніка-Центр, 2020. 288 с.

2. Болотіна Н. Б. Право соціального захисту України: навч. посібн. 2-ге вид., переробл. і доп. К.: Знання, 2008. 663 с.

3. Волошин І. П. Гарантії захисту прав малозабезпечених громадян. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2019. № 3. С. 68-72.
http://apnl.dnu.in.ua/3_2019/18.pdf

4. Волошин І. П. Щодо проблеми соціального захисту малозабезпечених громадян соціальними гуртожитками в Україні. Підприємництво, господарство і право. 2018. № 6. С. 122-127.
<http://pgpjourn.kiev.ua/archive/2018/6/22.pdf>

5. Волошин І. П. Реалізація малозабезпеченими права на соціальне обслуговування. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 6. С. 103-108. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/6/19.pdf>

6. Гетьманцева Н. Д. Забезпечення реалізації права на працю і захисту громадян від безробіття. Підприємництво, господарство і право. 2016. № 6. С. 84–89. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2016/06/18.pdf>.

7. Здійснення трудових прав внутрішньо переміщеними особами. Механізм забезпечення прав внутрішньо переміщених осіб: національний та міжнародний аспекти / С.Б. Булеца, О.І. Котляр, Я.В. Лазур та ін.; за заг. ред.: О.Я. Рогача; М.В. Савчина; М.В. Менджул. Ужгород: РІК-У, 2017. 321 с. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/17480/1/Mechanism%20of%20Providing%20Right%27s%20of%20IDP.pdf>

8. Клименко А. Л. Стандарти і гарантії соціального забезпечення: міжнародно-правовий і вітчизняний контекст : монографія. Харків: Юрайт, 2019. 176 с.

9. Луцький Р.П. Право соціального забезпечення України: навчальний підручник ЗВО «Університет Короля Данила», Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Університету Короля Данила, 2023. URL: <https://docs.google.com/document/d/1g7WWU9yZgi53tHqqaCJYZ88stMmOiVoK/edit>

10. Право соціального забезпечення України: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / за ред. Пилипенко П.Д. 3-тє вид., переробл. і доповн. – К.: Ін Юре, 2010. – 504 с.

11. Синчук С. М. Теорія правовідносин соціального забезпечення : дис. ... д-ра. юрид. наук : 12.00.05. К., 2015. 433 с.

12. Чижов Д. А. Нормативно-правове забезпечення права на соціальний захист учасників АТО та членів їх сімей. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки. 2016. № 845. С. 173–182

13. Чижов Д. А. Соціально-правовий захист прав дітей в умовах проведення АТО в Україні. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 1. С. 96101.

14. Чижов Д. А. Правовий статус учасників антитерористичної операції. Право.ua. 2017. № 2. С. 54–63.

15. Carliner M., Marya E. Rental housing: an international comparison. Working paper. September. 2016. URL: https://www.jchs.harvard.edu/sites/default/files/international_rental_housing_carliner_marya.pdf (дата звернення : 27.02.2020).

16. Synchuk S. To the Issue about Updating the Legal Framework for Providing Social Services in Ukraine. Вісник Львівського університету. Серія юридична. Львів : Львів. нац. ун-т імені Івана Франка, 2021. Вип. 72. С. 87-96

17. Synczuk Switlana Zagadnienia teoretyczne dotyczące uzasadnienia cech prawnych pomocy społecznej w dziedzinie pomocy społecznej na Ukrainie. Wrocławsko-Lwowskie zeszyty prawnicze. – Wrocław Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2012. №3. S. 393–416.

Додаткова література:

1. Вдосконалення національного законодавства України стосовно захисту прав людини внутрішньо переміщених осіб : переглянутий базовий аналіз. Проєкт Ради Європи «Внутрішнє переміщення в Україні: розробка тривалих рішень» . Оформлення. Видавництво “Право”. 2019. С. 72-83 URL: <https://rm.coe.int/revisedbaseline-analysis-2019/168099446a>

2. ЄСПЛ розглядає 3800 скарг проти України через наслідки російської агресії / Сайт новин «Європейська правда. Міжнародна безпека та євроінтеграція України». URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/01/25/7076603/> (дата звернення: 25.12.2020).

3. Екосистема соціального підприємництва в Україні : виклики та можливості / ПАКТ. Київ (Україна) – Вашингтон (США), 2018. 38 с. URL: https://pactukraine.org.ua/sites/default/files/2018-06/APEA_REPORT_ukr.pdf (дата звернення).

4. Кульчицька О. І. Державні органи як суб'єкти права соціального забезпечення // Вісник Львів. ун-ту. Сер. юрид. – 2005. – Вип. 41. – С. 244–250.

5. Кульчицька О. І. Зміст правосуб'єктності громадян за правом соціального забезпечення // Держава і право: Зб. наук. пр. Юрид. і політич. науки. – Вип. 21. – К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2003. – С. 281–287.

6. Кульчицька О. І. Особливості правового статусу соціальних страхових фондів // Вісник Львів. ун-ту. Сер. юрид. – 2006. – Вип. 42. – С. 238–243.

7. Синчук С.М. Соціальне (пільгове) кредитування як вид соціального захисту громадян в Україні . Вроцлавсько-Львівський юридичний збірник. 2016. №7. С. 167-182.

Законодавство

Перелік нормативно-правових актів та правових позицій судових інстанцій, необхідних для опрацювання в межах кожної із запропонованих тем, що складають зміст навчальної дисципліни будуть запропоновані викладачем до кожної із тем під час вивчення курсу.

Основні електронні ресурси:

Адреса веб-сайту	Назва веб-ресурсу
1	2
www.president.gov.ua	Президент України

www.rada.gov.ua	Верховна Рада України
www.kmu.gov.ua	Кабінет Міністрів України
www.ccu.gov.ua	Конституційний Суд України
www.scourt.gov.ua	Верховний Суд
www.ombudsman.kiev.ua	Уповноважений Верховної Ради України з прав людини
www.rainbow.gov.ua	Рада національної безпеки та оборони України
www.minjust.gov.ua	Міністерство юстиції України
www.gp.gov.ua	Генеральна прокуратура України
www.cvk.gov.ua	Центральна виборча комісія України
www.uba.kiev.ua	Асоціація правників України
www.pravosud.org.ua	Українське правосуддя
www.nplu.kiev.ua	Національна парламентська бібліотека України
www.uamedia.visti.net/golos	Газета «Голос України»
www.uamedia.visti.net/uk	Газета «Урядовий кур'єр»
www.pravo.biz.ua	Електронна бібліотека з правознавства
www.pravo.org.ua	Центр політико-правових реформ
www.chitalka.info	Електронні підручники он-лайн/ Право
www.uapravo.org	Правовий журнал
www.nau.kiev.ua	Нормативні акти України - законодавство для практиків

www.cmlaw.com.ua	Юридична компанія «Чечель, Маллаєв та Партнери»
www.pravoved.com.ua	Спеціалізований ресурс для правників
www.lawyer.org.ua	Корпорація «Юриспруденція он-лайн»
www.legality.kiev.ua	Інститут проблем законодавства
www.khpg.org	Харківська правозахисна група
www.vybor.8m.com	Судові проблеми (інформація про судову систему, як поводитися в суді, як написати скаргу до Європейського Суду з прав людини)
www.pension.kiev.ua	Пенсійне забезпечення в Україні
legalpro.hypermart.net / konstsudl.html	Правовий захист (Рішення Конституційного Суду України)
www.uapravo.org	UApravo (Сайт корисної правової інформації: є методичні матеріали, закони, юридичні консультації тощо)
www.whoiswho.com.ua	«Хто є хто в Україні?» (Сайт пропонує необхідну контактну інформацію про органи державної влади. Надається довідкова інформація з номерами телефонів, адресами, біографіями чиновників тощо)
www.helsinki.org.ua	Українська Гельсінська спілка з прав людини
www.u21.org.ua	Юрист XXI століття
www.accent.kiev.ua	Політична та економічна інформація про Україну
www.sudova-practika.kiev.ua	Судові рішення
www.coe.kiev.ua	Рішення Європейського суду

www.legal.com.ua

Інформаційно-пошукова система по законодавству